

Avdelningen för resurseffektivt samhälle

Konfidentialitet
1Er beteckning
LI2023/02459

Regeringskansliet
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
Emelie Lindahl

Yttrande angående Remiss av förslag till införande av gränsvärden för klimatdeklARATIONER av byggnader

Sammanfattning

Energimyndigheten är positiv till förslaget om införande av gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan i byggfasen samt utvidgning av klimatdeklarationen till att gälla fler byggdelen från 1 juli 2025, med några synpunkter enligt nedan:

- Energimyndigheten anser att bedömning av klimatpåverkan bör ske utifrån ett helhetsperspektiv på byggnadens hela livscykel och totala energi- och resursbehov. Energimyndigheten anser att renovering av byggnader bör omfattas av regelverket för klimatdeklarationer.
- Energimyndigheten delar Boverkets syn att klimatdeklarationssystemet, särskilt när det utökas till större del av byggnadens livscykel, måste samverka med implementeringen av EPBD, CPR med flera direktiv. Energimyndigheten vill poängtera vikten av en analys av hur de olika styrmedlen kring byggnader bäst ska samspela för att främja byggnader med så god funktion och samtidigt så låg energi- och resursanvändning samt klimatpåverkan som möjligt.
- Energimyndigheten noterar att regelförenkling inte nämns i Boverkets rapport och vill trycka på att det är viktigt att den totala mängden krav på aktörer från olika styrmedel hålls så enkel, överskådlig och administrativt begränsad som möjligt, samt att resurser för tillsyn avsätts för att säkerställa styrmedlens trovärdighet samt att förväntad effekt uppnås.

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten är positiv till förslaget om införande av gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan i byggfasen från 2025, eftersom riskerna med att tidigarelägga införandet bedöms som låga baserat på slutsatserna i Boverkets rapport. Vidare delar Energimyndigheten Boverkets bedömning att det förenklar för branschen att riktningen pekas ut inför framtida skärpning av kraven. Energimyndigheten instämmer, som i tidigare remissyttrande (dnr 2021-200019), med Boverket om att det kan finnas en risk att gränsvärden för klimatpåverkan i byggskedet eller val av emissionsfaktorer kan riskera att hämma utvecklingen av lokal, byggnadsrelaterad förnybar energi och teknikneutrala lösningar för byggnader med mycket god energiprestanda och låga effektbehov. Energimyndigheten anser att ett teknikneutralt förhållningssätt är viktigt så att inte endast ett enskilt teknikslag exkluderas i gränsvärdet.

Energimyndigheten är positiv till att utvidga klimatdeklarationen till att gälla fler byggdelar och installationer enligt Boverkets förslag.

Energimyndigheten anser att bedömning av klimatpåverkan bör ske utifrån byggnadens hela livscykel och ser fram emot framtida utvidgning till hela livscykeln. Energimyndigheten anser att det innebär en risk att ställa krav på klimatdeklaration och införa gränsvärden för byggnadens byggfas, utan att beakta total klimatpåverkan och totalt energi- och resursbehov från byggnadens hela livscykel – då detta kan leda till suboptimering.

Energimyndigheten anser att, utöver energi- och resurseffektivitet, bör byggnadens *totala* energibehov och klimatpåverkan beaktas. Det är viktigt att säkerställa att energieffektivitetskrav och klimatkrav på byggnader per kvadratmeter inte blir svårare att klara för små byggnader än stora av samma byggnadstyp. Kraven bör främja så låg *total* energi- och resursanvändning samt klimatpåverkan som möjligt. Energimyndigheten föreslår därför att det ses över ifall kraven kan differentieras per byggnadstyp för att undvika incitament att bygga större än det faktiska behovet, vilket kan resultera i större total energi- och klimatpåverkan trots lägre CO₂/m². Energimyndigheten föreslår att, om möjligt, använda ett större underlag med fler referensbyggnader när gränsvärdena ska skärpas i nästa steg – för att säkerställa att kraven blir rimliga för alla byggnader som omfattas av respektive gränsvärde.

Energimyndigheten ser fram emot ytterligare analyser inför införande av klimatdeklaration för byggnadens hela livscykel samt skärpning av gränsvärdena. Vi uppfattar dock att det även vid utvidgningen främst kommer handla om nya byggnader, vilket motsvarar 1-2% av beståndet. Energimyndigheten anser att det är viktigt att det ställs klimat- och resurskrav även vid större renoveringar av det befintliga byggnadsbeståndet eftersom en renoveringsvåg väntas och frågan om att minska klimatavtryck i samband med renovering är central.

Det är många direktiv och regelverk som träffar byggnader; direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD), direktivet om energieffektivitet (EED), förnybartdirektivet (RED), EU:s utsläppshandelssystem som nu utvidgas till byggnader (EU-ETS), taxonomiförordningen med flera. Det är ett komplext system för aktörerna att navigera i och det är avgörande att styrmedlen samverkar och framför allt inte motverkar varandra. Detta blir än viktigare när exempelvis EED, EPBD och EU-ETS ska implementeras inom de närmsta åren, samtidigt som kraven på klimatdeklarationer ska utökas till fler delar av livscykeln och gränsvärdena för klimatpåverkan ska skärpas. Energimyndigheten anser att det är viktigt med en övergripande analys om hur de olika direktiven och styrmedlen kring byggnader ska samspela för att främja byggnader med så god funktion och samtidigt så låg energi- och resursanvändning samt klimatpåverkan som möjligt. Syftet bör vara att, genom samordnad implementering av direktiven, främja utvecklingen av en klimatneutral bebyggelse och ett hållbart energisystem.

Energimyndigheten noterar att regelförenkling inte nämns i Boverkets rapport och vill trycka på att det är viktigt att den administrativa bördan på aktörerna blir hanterbar och att användningen av olika rapporteringssystem, standarder och storheter begränsas i möjligaste mån. Beakta att miljöavtryck för produkter (product environmental footprint, PEF) föreslås som metod för livscykelberäkningar för solceller med flera produkter inom ekodesignlagstiftningen (2009/125/EC) samtidigt som det idag är de europeiska standarderna EN 15978 och EN 15804 som är centrala för klimatdeklaration av byggnader.

Energimyndigheten anser att, för klimatdeklarationssystemets trovärdighet samt för att förväntade mål ska uppnås, behöver resurser avsättas för tillsyn både av att klimatdeklarationer upprättas och för kontroll över att innehållet stämmer och gränsvärden uppnås.

Beslut i detta ärende har fattats av Generaldirektören Robert Andrén. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit avdelningschefen Johanna Mossberg, stf chefsjuristen Rebecka Thuresson och enhetschefen Veronica Eade. Föredragande har varit handläggaren Lovisa Blomqvist.

Detta beslut är elektroniskt signerat i Energimyndighetens ärendehanteringssystem och saknar därför underskrift